

Savonlinnan kaupungin kannanotto oikeusministeriön tuomioistuinlaitoksen rakenneuudistukseen

365/09/099/2012

KH § 230

Selostus:

Oikeusministeriö on toteuttanut käräjäoikeusuudistuksen vuonna 2010. Uudistuksen mukaisesti Savonlinnassa on määräaikainen toimipiste kolme vuotta. Tänä aikana seurataan asiakasmääriä. Asiakasmäärien seurannan perusteella tehdään ratkaisu Savonlinnan toimipisteen säilymisestä.

Oikeusministeriön mukaan vuoden 2012 aikana tehdään ratkaisun Savonlinnan toimipisteen osalta.

Oikeusministeriön valmisteluun liittyen Savonlinnan kaupunki antaa asiassa alla olevan kannanoton:

ETELÄ-SAVON KÄRÄJÄOIKEUDEN SAVONLINNAN KANSLIA**MAAKUNNAN KAKSIJAKOISUUS**

Etelä-Savon maakunta on kaksijakoinen: Mikkelin talousalue ja Savonlinnan talousalueen muodostama Itä-Savo ovat selkeästi omia kokonaisuuksiaan, joiden välillä ei juurikaan tapahdu luontaista asiointia. Itä-Savo poikkeaa maakunnan läntisistä osista siinä, että Itä-Savo on isojen vesistöjen rikkomaa pitkien välimatkojen aluetta. Tästä johtuen Savonlinnasta on muodostunut oma selkeä talous- ja asiointialueen keskus, jonka ihmisille asiointi Mikkelissä ei ole luontevaa ja aiheuttaa kohtuutonta vaivaa.

Savonlinnan alueella on käynnissä kuntaliitos, jossa Punkaharjun ja Kerimäen kunnat yhdistyvät Savonlinnan kaupunkiin. Myös valmisteilla olevan kuntarakenne uudistuksen myötä on mahdollisesti tulossa myös muita kuntaliitoksia tällä talousalueella. Tällöin on perusteltua säilyttää Savonlinnan kanslian palvelut vähintäänkin nykytasoisena.

KÄRÄJÄOIKEUS VERKON MUUTOSPAINEEET JA SAVONLINNAN KANSLIAN ISTUNNOT

Käräjäoikeus rakenneuudistuksen 2010 yhteydessä Savonlinnan kanslialle annettiin 3 vuoden koeaika, jonka aikana seurataan mm. käyttöastetta, asiamääriä. Ministeriössä tarkastellaan Savonlinnan kanslian säilymistä vuoden 2012 aikana.

Yhteiskunnan muuttumisesta johtuvaa käräjäoikeusverkoston siinänsä välttämätöntä uudistamista ei Etelä-Savon osalta tule toteuttaa siten, että Etelä-Savon käräjäoikeuden Savonlinnan kanslia lopetetaan.

Savonlinnan kanslian muuttaminen pelkäksi istuntopaikaksi ei ole missään tapauksessa toimiva vaihtoehto. Tältä osin Savonlinnan kaupunki yhtyy työryhmän jäsenen Sakari Laukkasen eriävässä mielipiteessään esittämään näkemykseen siitä, että Savonlinnassa tulee säilyttää kanslia ja palvelut nykytasoisena.

Etelä-Savon käräjäoikeuden Savonlinnan kansliassa käsitellään istunnoissa vuosittain noin 1100 rikos- ja muuta asiaa (2010-2011 vuosien tietojen mukaan). Tähän määrään eivät sisälly sakonmuuntoasiat. Rikosasioiden määrää tarkasteltaessa on otettava huomioon, että Savonlinnassa ei ole ollut syyttäjää 1.10.2010-16.8.2011 välisenä aikana. Tänä aikana syyttäjä on tullut käräjäoikeuden istuntoihin Mikkelistä. Syyttäjän puuttuminen Savonlinnan toimipaikasta on vaikeuttanut rikosistuntojen järjestämistä ja vaikuttanut niiden määrään alentavasti. Lisäksi rikosasioiden istuntomääriä on vähentänyt vuodesta 2006 voimassa ollut kirjallisen ratkaiseminen menettely. Nyt tilanne on normalisoitunut, kun 16.8.2011 lukien Savonlinnan toimipaikassa on oma syyttäjä. On myös huomattava, että Etelä-Savon käräjäoikeus toimii Järvi-Suomen ainoana merioikeutena ja aikaisemmin niitä on istuttu Savonlinnassa. Merioikeusjutuista meriselityksille on luonteenomaista kiire: laivojen odotuttaminen satamassa on kallista.

Riippumatta käräjäoikeuden koosta, rikosasioiden moninkertaisesta määrästä suhteessa riita- ja hakemusasioihin seuraa, että pääpaino on rikosasioissa: miten niiden käsittely järjestetään siten, ettei ruuhkautumista tapahdu. Vaikkakin riita-asiat ovat lähtökohtaisesti vaikeusasteeltaan aivan eri luokkaa kuin rikosasiat, niin myös rikosasioissa esiintyvien vaikeiden ja erittäin työläiden juttujen määrää ei ole syytä vähätellä.

Mikäli Savonlinnassa olisi ainoastaan istuntopaikka, merkitsee se sitä, että Mikkelistä tehdään Savonlinnaan "istuntovierailuja" saman verran vuodessa.

MIKKELIN JA SAVONLINNAN MAANTIETEELLINEN VÄLIMATKA JA SEN AIHEUTTAMAT ONGELMAT

Mikkelin ja Savonlinnan välinen etäisyys on 105 kilometriä. Koska tieyhteys ei ole erityisen nopeaa tietä, on matkaan varattava aikaa yhteen suuntaan noin 1 tunti 45 minuuttia. Tämä merkitsee sitä, että tilanteessa, jossa Savonlinnassa on vain istuntopaikka, pelkäs-

tään istuntomatkoihin kuluu aikaa noin 3,5 tuntia/istunto ja vuositasolla karkeasti arvioiden noin 550 tuntia. Kun istunnoissa on säännönmukaisesti vähintäänkin kaksi henkilöä, tuomari/notaari ja kärjäsihteeri, istuntomatkat vaativat aikaa yli 1.000 tuntia vuodessa. Todellisuudessa istuntoja tulisi olemaan em. määrää enemmän. Tämä johtuu siitä, että kun kärjäsihteerit ovat niin oikeutettuja kuin velvollisiakin noudattamaan virka-aikaa, istuntojen aikalaskelmat olisi tehtävä tämän mukaisesti. Vailla merkitystä eivät myöskään ole kärjämatkoista aiheutuvat melkoiset kustannukset.

Huomioon on otettava lisäksi se, että Savonlinnassa istutaan viikoittain lähes säännönmukaisesti vähintäänkin kahdessa salissa. Tästä seuraa, että tien päällä on kaksi työparia yhtä aikaa.

Ellei tuomioistuinta sitovalla tavalla määrätä, että sivuistuntopaikan, tässä tapauksessa Savonlinnan, talousalueen jutut on pakko istua sivuistuntopaikalla, edellä esitetystä seuraa myös, että Savonlinnan talousalueen jutut tulitaisiin keskittämään varsin nopeasti niin suuressa määrin kuin mahdollista Mikkeliin. Tästä seuraa merkittäviä ongelmia kaikille oikeudenkäyntiin osallistuville henkilöille, niin jutun asianosaisille, kuultaville kuin todistajillekin.

VAIKUTUS ASIANAJOTOIMINTAAN

Asianajajat ovat ammatinharjoittajia, jotka saavat toimeentulonsa asianajopalvelujen myynnistä. On varmasti totta, että asianajajan ja tuomarin välinen kanssakäyminen, olipa se ammatillista tai muuta, saadaan nykyaikaisilla viestivälineillä toimivaksi, vaikka tuomari ja asianajaja olisivat eri kaupungeissa. Tämä ei kuitenkaan ole asianajotoiminnan koko kuva. Säilyttääkseen asemansa markkinoilla asianajat joutunevat kärjäoikeuden lakatessa vakavasti harkitsemaan toimintansa painopisteen siirtämistä Mikkeliin. Tästä taasen seurannee Savonlinnan talousalueen asianajopalvelujen varsin nopea alasajo. Kun tämä yhdistetään uhkakuvaan istuntojen siirtymisestä enenevässä määrin Mikkeliin, merkitsee se sitä, että Savonlinnan talousalueen asukkaille oikeussuojan saaminen merkitsee kohtuutonta vaivannäköä.

YHTEISTYÖ POLIISIN, SYYTTÄJÄN JA KÄRÄJOIKEUDEN VÄLILLÄ

Riippumatta kärjäoikeuden koosta, rikosasioiden moninkertaisesta määrästä suhteessa riita- ja hakemusasioihin seuraa, että pääpaino on rikosasioissa: miten niiden käsittely järjestetään siten, ettei ruuhkautumista tapahdu. Vaikkakin riita-asiat ovat lähtökohtaisesti vaikeusasteeltaan aivan eri luokkaa kuin rikosasiat, niin myös rikosasioissa esiintyvien vaikeiden ja erittäin työläiden juttujen määrää ei ole syytä vähätellä.

Rikosasioissa ei ole kysymys pelkästään käräjäoikeuden vaikutusvallan piiriin kuuluvista asioista. Rikosvastuun toteutuminen edellyttää yhteistyötä esitutkinnasta vastaavan poliisin, syyttäjatoimesta vastaavien kihlakunnansyyttäjien ja tuomitsemistoiminnasta vastaavan käräjäoikeuden välillä. Jotta kaikkien kolmen tahon työskentely rikosvastuun toteuttamiseksi olisi järjestettävissä mahdollisimman taloudellisesti, tuottavasti ja tehokkaasti, poliisitutkinnan, syyttäjätöiden ja käräjäoikeuden tulee sijaita samalla paikkakunnalla.

Savonlinnan osalta tilanne on tällainen: toteutetun poliisin organisaatiouudistuksen jälkeenkin Savonlinnassa suoritetaan poliisitutkintaa käräjäoikeuden toimenkuvan kannalta katsottuna aivan samalla tavalla kuin tähänkin saakka. Savonlinnassa toimii myös yhteistyön kolmas osapuoli eli Itä-Suomen syyttäjänviraston Savonlinnan palvelutoimisto.

SAVONLINNAN KANSLIAN TOIMITILAT

Etelä-Savon käräjäoikeuden Savonlinnan kanslialla on 2000 luvulla saneeratut hyvät ja täysin riittävät toimitilat. Tiloja koskeva vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2015 saakka. Vastaavasti toimintojen keskittäminen Mikkeliin edellyttää merkittävää lisätilojen hankkimista.

Edellä esitetyistä syistä johtuen Etelä-Savon käräjäoikeuden Savonlinnan kanslian lakkauttaminen on toteuttamiskelvoton vaihtoehto. (Valmistelu: kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh 044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen kannanoton oikeusministeriölle.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Savonlinnassa 13.6.2012

Antti Erämaa
kansliapäällikkö

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Savonlinnan kaupunginhallituksen kokous 4.6.2012

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kuntalain 91 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa §: 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 237, 238, 239 ja 240

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Kuntalain 89 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Päätökseen tyytymätön kunnan jäsen ja se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, voi tehdä seuraavien päätösten osalta kirjallisen oikaisuvaatimuksen §:230, 233, 234, 235 ja 236.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus tulee osoittaa Savonlinnan kaupunginhallitukselle ja toimitetaan Savonlinnan kaupunginkanslian kirjaamoon osoitteella:

Savonlinnan kaupunginhallitus
Olavinkatu 27, 57130 Savonlinna

Kirjaamon puhelinnumero on 044 -4174044
Faksinumero on 015-5715922
Sähköpostiosoite: kirjaamo@savonlinna.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

KUNNALLISVALITUS

Kuntalain 90 §:n mukaan seuraavaan kunnanhallituksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella:

Valitusviranomainen on Kuopion hallinto-oikeus.

Postiosoite:	PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite:	Puijonkatu 29 A 2 krs, 70100 KUOPIO
Faksi:	029 56 42501
Puhelin:	029 56 42500 (vaihde)
Sähköposti:	kuopio.hao@oikeus.fi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta (jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksenlaatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan
- muutosvaatimuksen perusteet
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

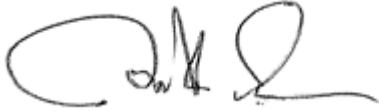
Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luetta- va.

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista

annetun lain (701/1993) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua.

NÄHTÄVÄNÄ PITO

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 8.6.2012 hallinto-osastolla/kansliapalvelut

Antti Erämaa
kansliapäällikkö